

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z FIZYKI

FUNKCJE I CELE OCENIANIA

Ocenianie osiągnięć polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu oraz postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych zawartych w programie nauczania, które wynikają z podstawy programowej.

Ocenianie pełni funkcję diagnostyczną oraz klasyfikacyjną i ma następujące cele dydaktyczne:

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w rozwoju uzdolnień i zainteresowań.
3. Motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce.
4. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

ZASADY DOTYCZĄCE OCENIANIA

W przedmiocie oceny z fizyki mieszczą się:

1. Na podstawowym poziomie wymagań uczeń powinien wykonać zadania obowiązkowe (łatwe – na stopień dostateczny i bardzo łatwe – na stopień dopuszczający); niektóre czynności ucznia mogą być wspomagane przez nauczyciela (np. wykonywanie doświadczeń, rozwiązywanie problemów, przy czym na stopień dostateczny uczeń wykonuje je pod kierunkiem nauczyciela, na stopień dopuszczający – przy pomocy nauczyciela lub innych uczniów).
2. Czynności wymagane na poziomach wymagań wyższych niż poziom podstawowy uczeń powinien wykonać samodzielnie (na stopień dobry – niekiedy może jeszcze korzystać z niewielkiego wsparcia nauczyciela).
3. W przypadku wymagań na stopnie wyższe niż dostateczny uczeń wykonuje zadania dodatkowe (na stopień dobry – umiarkowanie trudne, na stopień bardzo dobry – trudne).
4. Wymagania umożliwiające uzyskanie stopnia celującego obejmują wymagania na stopień bardzo dobry, a ponadto wykraczające poza obowiązujący program nauczania (uczeń jest twórczy, rozwiązuje zadania problemowe w sposób niekonwencjonalny, potrafi dokonać syntezy wiedzy i na tej podstawie sformułować hipotezy badawcze oraz zaproponować sposób ich weryfikacji, samodzielnie prowadzi badania o charakterze naukowym, z własnej inicjatywy pogłębia swoją wiedzę, korzystając z różnych źródeł, poszukuje zastosowań wiedzy w praktyce, dzieli się swoją wiedzą z innymi uczniami, osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych).

5. Wymagania ogólne – uczeń:

- wykorzystuje wielkości fizyczne do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych,
- przeprowadza doświadczenia i wyciąga wnioski z otrzymanych wyników,
- wskazuje w otaczającej rzeczywistości przykłady zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych,
- posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularnonaukowych).

Ponadto uczeń:

- wykorzystuje narzędzia matematyki oraz formułuje sądy oparte na rozumowaniu matematycznym,
- wykorzystuje wiedzę o charakterze naukowym do identyfikowania i rozwiązywania problemów, a także formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody,
- wyszukuje, selekcjonuje i krytycznie analizuje informacje,
- potrafi pracować w zespole.

6. Umiejętność redagowania wypowiedzi ustnej i pisemnej,

7. Rozumienie i używanie pojęć związanych z fizyką, matematyką i innymi naukami przyrodniczymi.

Na ocenę semestralną i roczną z fizyki składają się oceny cząstkowe, które uczeń uzyskuje za różne formy aktywności.

Pomiar osiągnięć ucznia odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- Wypowiedź ustna:
  - a) odpowiedź ustna - polega na sprawdzeniu wiadomości i umiejętności ucznia w zakresie rozumienia problemu, związków przyczynowo-skutkowych, postaw i przekonań dotyczących danego działu programowego; orientacji w otaczającym świecie i zjawiskach w nim zachodzących (w kontekście omawianych treści programowych).
  - b) udział w dyskusji na temat poznanych treści programowych
- Prace pisemne:
  - a) sprawdziany opanowania materiału po zakończeniu danego działu treści programowych np. sprawdzian wiadomości z działu „Właściwości i budowa materii”. Sprawdziany mogą być w formie klasycznej pracy klasowej lub w formie testu.
  - b) kartkówki – opanowanie treści programowych z trzech ostatnio omawianych tematów,

c) zadania domowe

d) testy diagnostyczne

- Konkursy fizyczne
- Aktywność i inicjatywa przejawiana na lekcji
- Referaty i opracowania tematyczne
- Praca w grupach

TRYB OCENIANIA POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY UCZNIĄ

Uczniowie oceniani są w sześciostopniowej skali ocen, skala może zostać rozszerzona o plusy i minusy przy ocenach (dotyczy to tylko ocen cząstkowych)

1. Sprawdziany pisemne obejmujące dział materiału muszą być zapowiedziane minimum z tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel informuje uczniów o formie i zakresie pracy. Uczniowie są zobowiązani do uczestnictwa w sprawdzianie w określonym dniu. W przypadku nieobecności uczeń ma obowiązek uzupełnić daną formę pracy pisemnej w ciągu dwóch tygodni od dnia lekcji po powrocie do szkoły i po uzgodnieniu terminu z nauczycielem. W przeciwnym razie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Nauczyciel oddaje poprawione prace z komentarzem ustnym lub pisemnym i wskazówkami do poprawy w terminie nie późniejszym niż dwa tygodnie od dnia przeprowadzenia sprawdzianu.

Uczeń otrzymuje poprawioną pracę do wglądu podczas lekcji, dokonuje analizy i korekty popełnionych błędów, a następnie oddaje pracę nauczycielowi.

Nauczyciel dołącza pracę do dokumentacji uczniowskiej i udostępnia (na życzenie) rodzicom lub prawnym opiekunom.

Uczeń ma prawo poprawiać oceny niedostateczne z każdego omawianego działu. Poprawa jest dobrowolna - uczeń sam zgłasza chęć poprawy w ciągu dwóch tygodni od daty oddania prac lub odpowiedzi ustnej, a nauczyciel wyznacza termin.

Każdą ocenę z poprawy, także kolejną niedostateczną, wpisuje się do dziennika lekcyjnego obok pierwszej noty.

Poprawa może odbywać się w formie pisemnej lub ustnej. Ustnie może także poprawiać ten uczeń, który zgodnie z orzeczeniem PPP, wymaga indywidualnego podejścia lub pomocy nauczyciela.

Ocenianie sprawdzianów opiera się na następującym podziale:

0 - 30% - niedostateczny

31% - 50% - dopuszczający

51% - 74% - dostateczny

75% - 90% - dobry

od 91% - bardzo dobry

celujący – gdy otrzymał ocenę bardzo dobrą i rozwiązał zadania dodatkowe.

2. Kartkówki (odpowiedzi pisemne) mogą obejmować materiał z trzech ostatnich tematów. Nie muszą być zapowiadane i podlegają poprawie na zasadach podanych dla sprawdzianów.

Ocenianie kartkówek oparte jest o analogiczną skalę jak ocena sprawdzianów.

3. Zespół klasowy może zwrócić się do nauczyciela z prośbą o przesunięcie terminu sprawdzianu, nie później jednak niż na trzy dni przed wyznaczonym wcześniej terminem.

4. Odpowiedzi ustne – na każdą odpowiedź składa się zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażanie sądów i ocen, stawianie tez lub hipotez, uzasadnianie wypowiedzi, poprawne użycie języka polskiego literackiego oraz nazw i terminów stosowanych w fizyce i matematyce. Dodatkowe pytania naprowadzające mogą wpłynąć na obniżenie oceny.

5. Zaangażowanie w problematykę lekcji oceniane jest za pomocą plusów (cztery plusy to ocena bardzo dobra) lub oceną bardzo dobrą, co uzależnione jest od skali trudności problemu.

Brak zaangażowania w problematykę lekcji oceniany jest za pomocą minusów (cztery minusy to ocena niedostateczna).

6. W przypadku redagowania zarówno krótszych, jak i dłuższych wypowiedzi pisemnych, oceniana będzie realizacja tematu, język, oraz estetyka (szczególnie wyraźne i czytelne pismo). Ważnym kryterium będzie samodzielność pracy ucznia. Prace napisane niesamodzielnie oceniane będą jako niedostateczne. Jeżeli praca nie będzie miała związku z tematem, pomimo iż pozostałe kryteria będą poprawne, również zostanie oceniona negatywnie.

7. Oceniane są osiągnięcia w konkursach przedmiotowych.

8. Uczeń ma obowiązek systematycznie, rzetelnie i starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy, który jest dokumentem pracy ucznia. W przypadku choroby czy nieobecności w szkole uczeń uzupełnia notatki i zadania domowe w ciągu kilku dni od powrotu do szkoły, w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Zeszyt przedmiotowy będzie kontrolowany podczas sprawdzania prac domowych.

9. Pracą domową oprócz zadań pisemnych jest m.in. przeczytanie tekstu zamieszczonego w podręczniku lub w opracowaniach popularno-naukowych, lub artykuły zamieszczone w Internecie. Za niewykonanie pracy uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną. Uczeń ma obowiązek uzupełniać brakujące zadanie domowe.

INNE USTALENIA

1. Każdy uczeń próbuje rozwiązać wszystkie problemy i zadania.
2. Uczeń ma prawo trzykrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, np.: brak pracy domowej, brak zeszytu, brak podręcznika, brak pomocy potrzebnych do lekcji, niegotowość do odpowiedzi. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną. Uczeń winien każde nieprzygotowanie zgłosić przed lekcją. Jeśli ten fakt zatai, nie może w trakcie lekcji skorzystać z pow. prawa i otrzymuje ocenę niedostateczną
3. Mimo wykorzystanych szans, w pierwszym dniu po nieobecności spowodowanej chorobą lub przypadkiem losowym, uczeń nie ponosi żadnych sankcji z tytułu nieprzygotowania do zajęć.
4. W przypadku usprawiedliwionej dłuższej nieobecności uczeń może być zwolniony z kartkówki lub odpowiedzi.
5. Uczeń, który z uzasadnionych powodów nie był obecny w szkole przez dłuższy czas, ustala z nauczycielem termin uzupełniania zaległości i napisania sprawdzianów.
6. Nieobecność w szkole nie zwalnia ucznia z obowiązku zaznajomienia się z omówionym podczas jego nieobecności materiałem.
7. Wszelkie kwestie nieuregulowane Przedmiotowym Systemem Oceniania rozstrzyga nauczyciel w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

ZASADY WYSTAWIANIA OCENY SEMESTRALNEJ I KOŃCOWOROCZNEJ

Ocena semestralna i końcowa jest wystawiana na podstawie ocen cząstkowych. Ocena ta nie jest średnią ocen cząstkowych – najistotniejszy element oceny semestralnej i rocznej stanowią oceny cząstkowe uzyskane za samodzielne prace realizowane w trakcie lekcji (sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne). Ważna jest także systematyczność w odrabianiu prac domowych i zaangażowanie ucznia na wszystkich lekcjach fizyki, a nie tylko na zajęciach bezpośrednio poprzedzających wystawianie ocen.

WYPOSAŻENIE UCZNI

- zeszyt przedmiotowy
- podręcznik

WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE NA POSZCZEGÓLNAŃ OCENĘ

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- Ma wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,

- Stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych, problemowych,
- Formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,
- Proponuje rozwiązania nietypowe,
- Osiąga sukcesy w konkursach fizycznych na szczeblu szkolnym i wyższych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- Stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- Wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy np. Internetu, encyklopedii, zbiorów zadań,
- Projektuje, bezpiecznie wykonuje doświadczenia, oraz biegle zapisuje wyniki pomiarów,
- Samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe nawet o dużym stopniu trudności.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- Poprawnie stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania typowych problemów i zadań,
- Korzysta z różnych źródeł wiedzy np. Internetu, encyklopedii, zbiorów zadań (czasami z podpowiedzią nauczyciela),
- Bezpiecznie wykonuje doświadczenia,
- Samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w zakresie podstawowym te wiadomości i umiejętności, które są potrzebne do dalszego kształcenia,
- Z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania typowych problemów i zadań,
- Z pomocą nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy np. Internetu, encyklopedii, zbiorów zadań,
- Z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia,
- Z pomocą nauczyciela samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych programem nauczania, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- Z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania obliczeniowe i problemy teoretyczne o niewielkim stopniu trudności.
- Z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje bardzo proste doświadczenia,
- Z pomocą nauczyciela korzysta z podręcznika i różnych źródeł wiedzy np. Internetu, encyklopedii, zbiorów zadań.